



**FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I STOCKHOLM**  
Allmänna avdelningen  
Enhet 17

**DOM**  
2014-07-31  
Meddelad i  
Stockholm

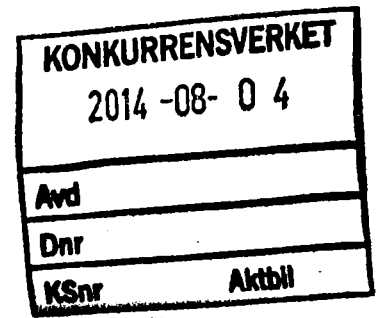
Mål nr  
8970-14

Sida 1 (6)

**SÖKANDE**  
TTT Technologies  
Järneksvägen 11  
163 47 Spånga

**MOTPART**  
Försvarets materielverk  
115 88 Stockholm

**SAKEN**  
Upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, LUF5



---

### FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar ansökan vad gäller TTT Technologies yrkanden om att ogiltigförklara tilldelningsbeslutet 2014-04-09, att avtalsspärr ska gälla från och med att det sista tilldelningsbeslutet i upphandlingen meddelats och att det meddelade tilldelningsbeslutet ska inhiberas.

Förvaltningsrätten avslår ansökan i övrigt.

Dok.Id 505028

---

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		08:00-16:30

**YRKANDEN M.M.**

Försvarets materialverk (FMV) har genomfört ett en upphandling avseende Konsultstöd till projekten tunga lastbärare, Ingbv120 och broläggare (be-teckning 378023-AI865074). Upphandlingen har genomförts med förhand-lat förfarande. Tilldelningsbeslut fattades den 9 april 2014.

TTT-Technologies (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar att FMV:s tilldelningsbeslut ska ogiltigförklaras, att tio dagars avtalsfrist ska gälla från och med att sista anbudsutvärderingen offentliggjorts och tio dagar förflutit sedan respektive tilldelningsbeslut offentliggjorts. Bolaget yrkar även att tilldelningsbeslutet ska inhiberas till dess att FMV klargjort de sakförhållanden som beslutet vilar på. Bolaget anför bl.a. följande till stöd för sin talan.

*Uteslutning av bolagets anbud*

FMV saknar saklig grund för att utesluta bolagets anbud från utvärdering. FMV har uteslutit bolagets anbud på grund av att man inte accepterar att bolaget inte kan garantera leverans. Detta står i strid med punkten 15.1, övriga villkor, i förfrågningsunderlaget. Av punkten framgår att klausulerna utgör bör-krav och att det är tillåtet att göra förändringar i anbudet så länge klausulerna inte förändras i sin helhet. Punkten 15.1 har även varit föremål för frågor under anbudsfristen och FMV har bejakat att de föreslagna avtalsvillkoren utgör bör-krav och att leverantörer kan komma in med egna förslag. Bolaget har angående bör-kravet i punkten 24.1 i förfrågningsunderlaget angett följande. Bolaget önskar att punkten ska kompletteras eller att en ny punkt ska införas med reglering av att uppdragsse-del ska vara bolaget tillhanda senast två månader innan arbetet påbörjas. Om detta inte uppfylls kommer bolaget att göra sitt yttersta för att leverera tjänsten men kommer inte att garantera leverans utöver 30 timmar per vecka och inte heller att kunna hållas ansvarigt för eventuell försening av leverans enligt punkten 25.2, vite. Syftet med förslaget är att det för ömse-

sidig nytta ska hållas en god framförhållning och planering. Trots att det är ett bör-krav har bolaget för att säkerställa att inte uteslutas på grund av avvikelser från ett av FMV uppställt krav tydligt uppgett "Uppfyller" och att den angivna texten är ett önskemål som FMV inte behöver beakta. Den föreslagna texten utgör inte heller en uppgift om att bolaget inte kan garantera leverans enligt FMV:s krav. Bolaget har i sitt anbud angett en kapacitet om 8 000 timmar, kravet var 6 000 timmar, och 2 000 timmar per år. Förslaget som bolaget beskrivit i anbudet påverkar enbart situationen då det saknas en giltig uppdragsedel och FMV behöver gå från låg eller ingen beläggning till mer än 75 % beläggning på under två månader. Den föreslagna texten är inte något frånträde från uppfyllande av punkten 25.2. Bolaget har även som svar på punkten 7.1 Leveranstidpunkt angett "UPPFYLLES" utan kommentar. Det har gjorts medvetet för att säkerställa att det förslag som bolaget angett angående bör-kravet i punkten 24.1 inte ska tolkas som en avvikelse från ska-kravet i punkten 7.1.

#### *FMV:s inställning*

FMV bestrider bifall till bolagets ansökan och yrkar att den ska avslås och anför bl.a. följande. Bolagets anbud uteslöts för att det inte uppfyllde samtliga obligatoriska krav, genom att bolaget reserverat sig mot att uppfylla ska-kravet i punkten 24.1 som lyder:

"Leverans av varan/tjänsten skall ske i enlighet med respektive uppdragsedel (US)".

Av instruktionerna för hur anbud ska lämnas framgår följande:

"För kvalificering av anbudsgivare och utvärdering av anbud skall anbudsgivare besvara och/eller kommentera samtliga ställda krav i förfrågningsunderlaget. Notera att härvid innefattas även samtliga ställda krav i eventuella bilagor. Notera att samtliga skall-krav ska vara uppfyllda".

Det framgår även under punkten 11 Tilldelning av kontrakt att FMV kommer att anta det anbud som uppfyller samtliga obligatoriska krav i förfrågningsunderlaget och uppnår högst poäng i utvärderingen. Av förfrågningsunderlaget framgår att samtliga ska-krav ska vara uppfyllda. En av huvud-

principerna i upphandlingslagstiftningen är att anbud som inte uppfyller alla ska-krav ska förkastas. En myndighet är alltså skyldig att förkasta ett anbud som inte uppfyller alla ska-krav.

Kravet i punkten 24.1 är ett ovillkorligt ska-krav som anbudsgivaren måste uppfylla. Det är av största vikt för FMV att leverantören garanterar att leverans sker i enlighet med respektive uppdragsedel. Bolaget har genom sin skrivning i anslutning till detta krav, dvs. att man inte kan garantera leverans utöver 30 timmar per vecka samt att bolaget i dessa fall inte heller kan hållas ansvarig för försening, otvetydigt reserverat sig mot att uppfylla det aktuella ska-kravet. Det framgår även av punkten 5.1 "Omfattning" att leverans ska genomföras upp till, men inte överstiga, timantalet i varje enskild position. Leveranstiden omfattar 6 000 timmar från och med kontraktets tecknande till och med den 31 december 2017. Även om bolaget arbetar 30 timmar per vecka under årets alla veckor uppgår det totala antalet timmar till 5 700 och kan därför inte heller uppfylla kravet på att tillhandahålla 6 000 timmar under uppdragets genomförande.

### SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

#### *Tillämpliga bestämmelser*

Enligt 1 kap. 11 § LUFSS ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 6 § första stycket LUFSS framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 11 § LUFSS eller någon annan bestämmelse i LUFSS och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att

upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

De grundläggande principer som ska efterlevas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det med anledning av vad sökanden har anfört i målet finns skäl att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LUFSS. Det är den som ansöker om överprövning som på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att upphandlande myndighet har agerat i strid med LUFSS. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att denne har lidit skada eller kunnat komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot LUFSS.

En upphandling ska kännetecknas av förutsebarhet och öppenhet. För att anbudsgivarna ska ges samma förutsättningar för anbudsgivning måste förfrågningsunderlaget vara tydligt och innehålla samtliga krav vad gäller det som upphandlas. Uppställda krav får inte frångås och utvärderingen av inkomna anbud ska ske i enlighet med vad som anges i förfrågningsunderlaget.

#### *Förvaltningsrättens bedömning*

Bolaget har framfört ett antal yrkanden som inte ligger inom förvaltningsrättens prövningsram. Det gäller yrkanden om att ogiltigförklara tilldelningsbeslutet, att tio dagars avtalsspärr ska gälla från och med att det sista tilldelningsbeslutet i upphandlingen meddelats och att det meddelade tilldelningsbeslutet ska inhiberas. Bolagets yrkanden i den delen ska därför avvisas.

Bolaget har i övrigt anfört att det saknats grund för att bolagets anbud skulle uteslutas från utvärderingen och att kraven i punkterna 15.1 och 24.1

utgör s.k. "bör-krav" i förfrågningsunderlaget. FMV har anfört att det tydligt framgår av förfrågningsunderlaget att de krav bolaget invänt mot utgöra ska-krav. Förvaltningsrätten anser att så som de aktuella kraven formulerats i förfrågningsunderlaget finns inte utrymme för någon annan tolkning än att de utgör ska-krav och således är obligatoriska för att ett anbud ska gå vidare till utvärdering. Bolaget har i sitt anbud reserverat sig mot dessa krav. Vad bolaget anfört om att dessa reservationer utgör önskemål och således inte behöver beaktas av den upphandlande myndigheten förändrar inte den bedömningen. Det var därför riktigt av FMV att utesluta bolagets anbud från upphandlingen.

Förvaltningsrätten bedömer mot denna bakgrund att bolaget inte visat att FMV åsidosatt reglerna i LUFS eller någon av de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna. Bolagets ansökan ska därför avslås.

#### **HUR MAN ÖVERKLAGAR**

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU)



Magnus Åhammar

Rådman

Johanna Segerheim har föredragit målet.



# SVERIGES DOMSTOLAR

## HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

**Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättsstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.